BLOM ECOLOGIE B.V.
ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

BURO SRO
T.a.v. mevr. M. van den Hoven
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Datum	26 oktober 2018
Kenmerk	BE/2018/538/r
Uw kenmerk	Email d.d. 25 september 2018
Auteur(s)	K.J. Rebergen
Projectleider	C.J. Blom

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan Oostromsdijkje 3a en 3b te Werkhoven

Aan het Oostromsdijkje 3a en 3b te Werkhoven zijn een drietal schuren gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens deze drie schuren te saneren.
De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting om onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht. Tevens zijn de mogelijk effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van beschermde natuurgebieden geëvalueerd.
Buro SRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie bv verzocht het plangebied te onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel
Middels dit oriënterende onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

eco·lo·gie (de; v) 1 wetenschap die de betrekkingen tussen de organismen en hun omgeving bestudeert, 2 die betrekkingen zelf; *eco·lo·gisch* (bijvoeglijk naamwoord, bijwoord) 1 m.b.t. de ecologie, 2 milieuvriendelijk; *flo·ra* (de; v(m); meervoud: flora's) 1 alle planten van een bep. gebied, 2 boek dat de opsomming en beschrijving ervan bevat; *fau·na* (de; v(m); meervoud: fauna's) 1 de dierenwereld van een gebied.

Planlocatie
De planlocatie bevindt zich aan het Oostromsdijkje 3a en 3b te Werkhoven. Het perceel bestaat uit drie schuren. Eén van de schuren is opgetrokken uit gemetselde steense muren, een gedeelte stucwerk en een gedeelte met damwandplaten. Het dak is opgetrokken uit golfplaten. De twee andere schuren zijn opgetrokken uit gemetselde steense muren (onderste gedeelte), met daarboven damwandplaten geïntegreerd. Beide schuren zijn opgetrokken uit een golfplaten dak. In twee van de schuren waren voormalige wietkwekerijen gesitueerd. Derhalve zijn deze schuren volledig geïsoleerd (isolatiewol en -dekens tegen dakplaten en op de vloer). Ten noorden van de planlocatie is het Oostromsdijkje gelegen en ten oosten het perceel aan het Oostromsdijkje 3. Ten zuiden is een schuur van het perceel aan het Oostromsdijkje 3 gesitueerd en ten westen een weide. De directe omgeving wordt gekenmerkt door agrarische bedrijven en percelen, bedrijfswoningen, groenrijke structuren in de vorm van bomenlanen en wegen. Op een afstand van 0,4km ten noordoosten van de planlocatie is de provinciaalse weg N229 gelegen. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving.

Figuur 1 De planlocatie (rood gestippeld kader) is gelegen aan het Oostromsdijkje 3a, 3b te Werkhoven. De beoogde sloopwerkzaamheden vinden plaats op het gearceerde gedeelte (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten
De beoogde ingreep betreft het saneren van een drietal schuren. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- sloop drietal schuren: sloopwerkzaamheden, afvoer materiaal;
- revitalisatie terrein: algemene hoveniers-, bestratings- en overige werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocaties komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode
Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek
Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 8 oktober 2018. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 2/8 bewolkt, 15° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.)

Externe bronnen
Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming
Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In de verordening Ruimte van de provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht.

Aardmuis	*Gewone bosspitsmuis*	*Ondergrondse woelmuis*
Bastaardkikker	*Gewone pad*	*Ree*
Bosmuis	*Haas*	*Rosse woelmuis*
Bruine kikker	*Hermelijn*	*Tweekleurige bosspitsmuis*
Bunzing	*Huisspitsmuis*	*Veldmuis*
Dwergmuis	*Kleine watersalamander*	*Vos*
Dwergspitsmuis	*Konijn*	*Wezel*
Egel	*Meerkikker*	*Woelrat*

Beoordeling
Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt per definitie vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten
De planlocatie betreft perceel met vrijwel gehele verharding rondom de drietal schuren. Er zijn geen struikgewassen of bomen aanwezig. De waargenomen soorten op de kleine groenstrook betreffen (niet limitatief): zachte ooievaarsbek, kleine brandnetel, raaigras, riet, dwergmispel, paarse dovenetel, haagwinde, perzikkruid, aardpeer, harig knopkruid en paardenstaart. Gezien de hoge mate van verharding en habitatpreferentie worden beschermde vaatplanten tevens niet verwacht. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen uitgesloten worden.

Grondgebonden zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: veldmuis, bruine rat, haas, konijn, egel, mol, vos, bunzing en ree (waarneming.nl; 2012-2018, verspreidingsatlas NDFF, 2018).

De gebouwen en het terrein zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing, steenmarter) waarbij onder andere is gelet op vraatsporen, loopsporen (prenten en wissels), uitwerpselen (latrines en feces), haren, potentiele verblijfplaatsen (holen, penetrante urinelucht). Er ontbreken sporen die duiden op een verblijfplaats van een marterachtigen. Tevens is de planlocatie ongeschikt als functioneel leefgebied van deze soorten. De aanwezigheid van marterachtigen kan uitgesloten worden.

Het is echter niet uit te sluiten dat dergelijke soorten en andere algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren de schuilmogelijkheden rondom de structuurrijke groenelementen en de ingestorte schuur benutten. Alle soorten die mogelijk gebruik maken van de planlocatie betreffen algemene soorten welke vallen onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (*zie Wet natuurbescherming, art. 3.10*). Negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op beschermde, grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater, spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al. 1997; Dietz et al. 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en watervleermuis (verspreidingsatlas NDFF, 2018).

De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen. Onder de golfplaten daken bij twee van de schuren is isolatiemateriaal aangebracht (zie figuur 2). Er zijn enkele openingen waargenomen waar vleermuizen mogelijk gebruik van kunnen maken (openingen bij de nok). Echter, door de aanwezigheid van het isolatiemateriaal en golfplaten daken kan gedurende de lente en voornamelijk zomer de temperatuur oplopen. Het is ons inzienswijze aannemelijk dat de bebouwing thans geen relevante functie heeft ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Negatieve effecten ten aanzien van gebouwbewonende vleermuizen zijn derhalve uitgesloten.

Figuur 2 Onder de golfplaten daken bij twee van de schuren is isolatiemateriaal aangebracht.

Op het perceel ontbreken bomen. Negatieve effecten ten aanzien van boombewonende vleermuizen kunnen uitgesloten worden.

Mogelijk kan de planlocatie als foerageergebied voor vleermuizen dienen. Als gevolg van lichtgebruik tijdens de werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen. Hiervan is echter enkel sprake indien er gewerkt wordt gedurende de schemer of na zonsondergang. Tijdens de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van foeragerende en passerende vleermuizen (verlichting aanpassen of werken tussen zonsopkomst en zonsondergang).

Reptielen en amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde reptielen en amfibieën en/of sporen daarvan aangetroffen. In de directe omgeving is het voorkomen bekend van: ringslang, gewone pad, kleine watersalamander en bruine kikker (Creemers & Van Delft, 2009).

Ten aanzien van ringslang ontbreken natuurlijke vegetatiestructuren op de planlocatie. Het perceel bestaat merendeel uit verharding. Ringslangen jagen langs het water en zonnen op open rustige plekken. Het functioneel leefgebied van ringslang ontbreekt op de planlocatie. Negatieve effecten ten aanzien van ringslang kunnen uitgesloten worden.

Voor de soorten die mogelijk (incidenteel) gebruik maken van de planlocatie geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Mits maatregelen worden getroffen ten aanzien van rugstreeppad zijn negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen uitgesloten.

Vissen

In de directe omgeving is het voorkomen bekend van paling, bermpje, kleine modderkruiper, brasem, alver, kolblei, kroeskarper, vetje, bittervoorn, blankvoorn, ruisvoorn, zeelt, snoek, driedoornige stekelbaars, tiendoornige stekelbaars en baars (waarneming.nl; 2012-2018, verspreidingsatlas NDFF, 2018). In de directe omgeving is er voor algemene soorten voldoende geschikt habitat om tijdens de werkzaamheden tijdelijk naartoe te vluchten. Bovendien zijn er geen werkzaamheden voorzien aan de watergangen.

De kleine modderkruiper en bittervoorn zijn per 1 januari 2017 niet langer zwaarder beschermd. Behoudens de algemene Zorgplicht gelden dan geen bijzondere voorwaarden of restricties. Indien de werkzaamheden na 1 januari 2017 uitgevoerd worden zijn effecten op beschermde vissen uitgesloten.

Insecten en ongewervelden

Er zijn geen waarneming bekend van beschermde insectensoorten en ongewervelde in de omgeving van Werkhoven (waarneming.nl; 2012-2018, verspreidingsatlas NDFF, 2018). Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde waargenomen. Op de locatie zijn slechts enkele algemene vegetatie aangetroffen. Op de ontwikkellocatie is geen geschikt oppervlaktewater (ondiep, vegetatierijk stilstaand) aanwezig, voor veel insecten maakt dit een essentieel onderdeel uit van de levenscyclus. Tevens zijn op de planlocatie geen specifieke planten soorten aangetroffen die specifiek voor een bepaalde soort een waardplant vormen. Er is geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde terrestrische insecten. Een essentiële functie voor zwaarder en strik beschermde soorten is uitgesloten. Significant negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: witte kwikstaart en kauw.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Ten aanzien van huismus heeft de bebouwing een zeer beperkte potentie voor nestlocaties. Op sommige gedeeltes van het dak is er slechts sprake van één golfplaten laag, waardoor mogelijke nestlocaties ten aanzien van huismus uitgesloten kunnen worden in deze gedeeltes (zie figuur 3). En daarbij zijn de meeste dakgoten begroeid met engels raaigras en sedum, waardoor de onderste rij dakpannen ontoegankelijk worden voor huismus (zie figuur 4). Bij een aantal gedeeltes van het dak is er sprake van dakbeschot/isolatieplaten met isolatiemateriaal en zijn er golfplaten verwijderd, waardoor deze plekken gebruikt kunnen worden als nestlocaties voor huismussen. Echter, ontbreken er in de directe omgeving essentiële habitatkenmerken als groenblijvende hagen en voldoende voedselbronnen binnen een straal van 50m., welke nodig is voor het voeden van de jongen. Het is derhalve uitgesloten dat dergelijke nestlocaties aanwezig zijn in de bebouwing. Negatieve effecten ten aanzien van huismus zijn uitgesloten.

Figuur 3 Op sommige gedeeltes van het dak is er slechts sprake van één golfplaten laag, waardoor mogelijke nestlocaties ten aanzien van huismus uitgesloten kunnen worden in deze gedeeltes.

Figuur 4 De meeste dakgoten zijn begroeid met engels raaigras en sedum, waardoor de onderste rij dakpannen ontoegankelijk worden voor huismus.

In een van de schuren zijn enkele honderden braakballen en krijtsporen aangetroffen van een uil (figuur 5). De braakballen duiden op een kerkuil, aangezien vrijwel alleen resten van muizen aanwezig waren. Bij de krijtsporen in schuur zijn veren van een kerkuil aangetroffen.

Figuur 5 De gevonden braakballen en krijtsporen in de schuur.

Om de aanwezigheid van een mogelijke nest- en/of rustplaats van een kerkuil uit te sluiten dient er aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden middels drie gerichte veldbezoeken in de periode februari – half oktober (BIJ12 kennisdocument Kerkuil, 2017).

De gierzwaluw leeft evenals als de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens in gevels en onder (pannen)daken. De soort is vaak te vinden in woonwijken en is een koloniebroeder. Er dienen dus meerdere potentiele nestlocaties aanwezig te zijn. Ten aanzien van gierzwaluw zijn er geen openingen waargenomen waar deze soort gebruik van kan maken. Er ontbreekt derhalve aan mogelijkheid voor de gierzwaluw om een nestlocatie te realiseren. Negatieve effecten ten aanzien van gierzwaluw kunnen uitgesloten worden.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

Om verstoring tijdens de beoogde ontwikkeling te voorkomen, dienen de werkzaamheden plaats te vinden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten dienen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

In een van de schuren zijn een aantal nesten van boerenzwaluw waargenomen. Het betreffen enkel twee nesten van deze soort. Het betreft nesten van boerenzwaluwen die behoren tot categorie 5 vogels; honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Onder de Wet Natuurbescherming wordt het volgende onderscheidt gemaakt: nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd en de nesten van soorten onder categorie 5 zijn beschermd mits er ecologisch zwaarwegende redenen gelden. In het laatste kwart van de twintigste eeuw afgenomen, waarschijnlijk als gevolg van modernisering van landbouwbedrijven en intensivering van grondgebruik (minder voedsel en nestgelegenheid). Sinds de eeuwwisseling is de stand stabiel tot licht herstellend (zie figuur 6). Voor categorie 5 vogels geldt tevens dat soorten die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zicht elders te vestigen.

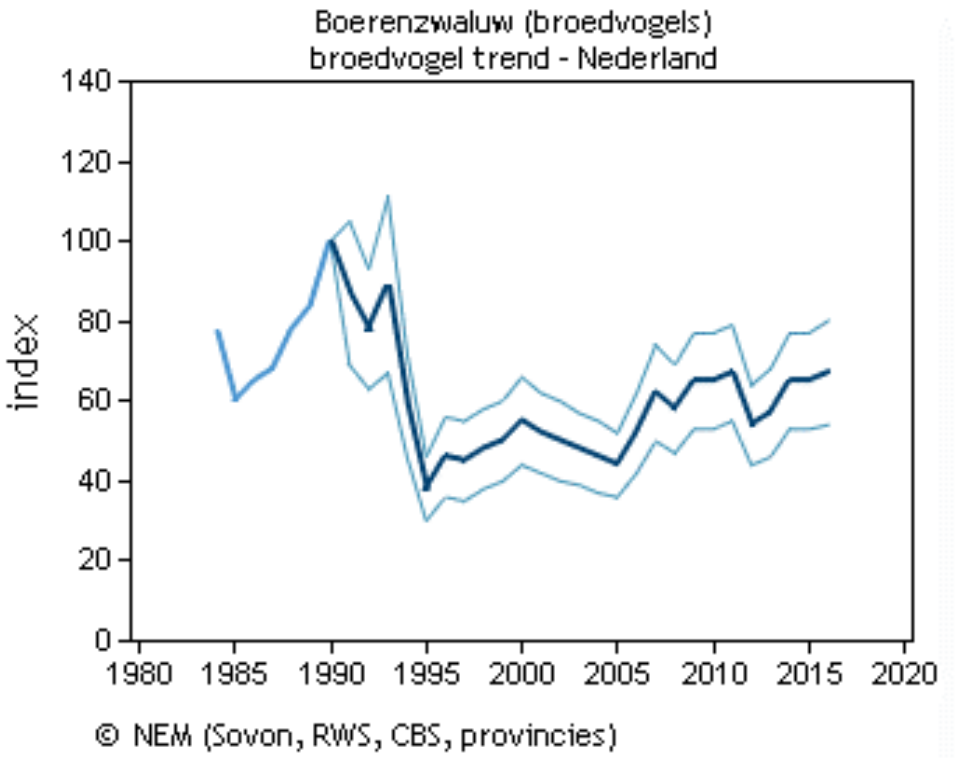

Figuur 6 De aantalsontwikkeling van de boerenzwaluw. In de grafiek is een stijgende lijn zichtbaar (bron: sovon.nl).

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van circa 10,0km is het Natura2000-gebied Oostelijke Rijntakken (figuur 7) gelegen. De planlocatie ligt op een afstand van 1,0km tot het Natuurnetwerk Nederland (figuur 8).

Figuur 7 Het plangebied (rood kader) maakt geen deel uit van een beschermd landschapstype. De planlocatie ligt op 10,0km afstand van het Natura2000-gebied Rijntakken (bron: natura2000.eea.europa.eu).

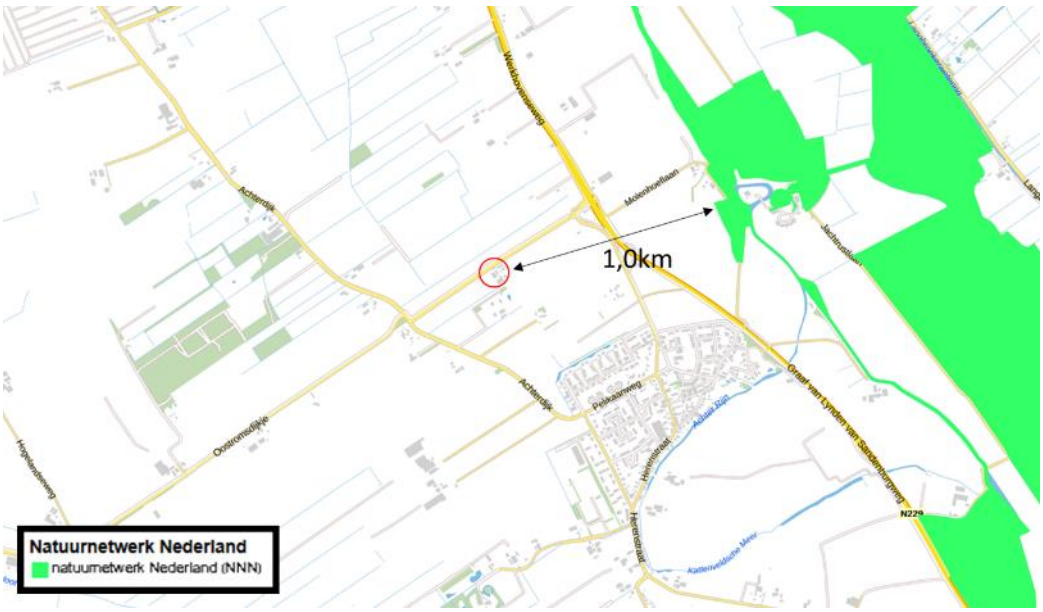

Figuur 8 Het plangebied (rood kader) ligt op 1,0km afstand tot het dichtbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl)

De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van een drietal schuren. De werkzaamheden gedurende de ontwikkeling kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie veelal onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aerius, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden tijdens de werkzaamheden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aerius berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
b) houtopstanden op erven of in tuinen;
c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e) kweekgoed;
f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
g) het dunnen van een houtopstand;
h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er zijn geen kap- en rooiwerkzaamheden voorzien op de planlocatie. Derhalve is er geen sprake van een melding- en/of vergunningsplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving hiervan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. Een van de te slopen schuren biedt mogelijk een rustplaats voor kerkuilen. Ten aanzien van deze soort dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Van externe werking is geen sprake. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachtte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda - = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)	**vaatplanten**	**zoogdieren**	**vleermuizen**	**amfibieën**	**reptielen**	**vissen**	**broedvogels (a)**	**broedvogels (j)**
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							-	+
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	-	-	+/-	-	-	-		
Geschikt habitat overige soort	-	-		+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	n	n	n	n	n	j[1]

Gebiedsbescherming	afstand	effecten	nader onderzoek/ Aerius
Natura 2000	10,0km	geen	n.v.t.
Natuurnetwerk Nederland	1,0km	geen	n.v.t.

Houtopstanden	aanwezig	kap	melding / vergunning
Struiken	nee	nee	n.v.t.
Bomen	nee	nee	n.v.t.

Uitvoerbaarheid

De werkzaamheden leidt niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient middels aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor kerkuilen, middels drie gerichte veldbezoeken tussen februari en half oktober. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen (tijdens schemerperiode) en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit). Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt.

Conclusie

Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden. Het saneren van de drietal schuren aan de Oostromsdijkje 3a en 3b te Werkhoven is uitvoerbaar conform het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Ten aanzien van kerkuilen dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden middels drie gerichte veldbezoeken in de periode februari – half oktober. Geschikte omstandigheden zijn gedurende voldoende warme, droge en windstille avonden en nachten.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraβspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München.

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl
www.webkaart.provincie-utrecht.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie bv,
ir. ing. K.J. Rebergen

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan het Oostromsdijkje 3a en 3b te Werkhoven. Deze twee schuren zijn opgetrokken uit gemetselde steense muren (onderste gedeelte), met daarboven damwandplaten geïntegreerd en een golfplaten dak.

Figuur 2 De overige schuur is opgetrokken uit gemetselde steense muren, een gedeelte stucwerk en een gedeelte met damwandplaten. Het dak is opgetrokken uit golfplaten.